

Nieuw Nederlands TLPST

Lesbrief - november 2013

Wat hebben Peter R. de Vries, Willemijn Houbert en Jokertje gemeen? Wat is een goede opvolger van 'Een deuk van heb ik Joustra' als Slogan van het jaar? Deze tweede TLPST gaat verder over strips, de taal van onze oosterburen en een vertaalwedstrijd voor scholieren. Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering? Mail ons: redactie@tlpst.nl.

Goenavnd

De bekende Nederlandse misdaadverslaggever Peter R. de Vries slikt de helft van het woord 'goedenavond' in.

> [Lees verder](#)

Slechte slogans

Reclameslogans moeten opvallen. Maar sommige slogans zijn zo slecht dat ze mensen weggagen. Voor de allerslechtste slogan is er nu een prijs.

> [Lees verder](#)

Waarom Duits?

Goed Duits leren spreken, waar kun je dat? In Duitsland natuurlijk. Je kunt er zelfs gaan studeren.

> [Lees verder](#)

Suske en Wiske populairst in Nederland

De stripverhalen van Suske en Wiske worden in Vlaanderen gemaakt. Toch zijn ze in Nederland populairder.

> [Lees verder](#)

Scholierenprijsvraag Nederland Vertaalt

150 euro en een prijzenpakket. Dat kun je winnen bij de vierde editie van de scholierenprijsvraag Nederland Vertaalt.

> [Lees verder](#)

Goenavnd

De bekende Nederlandse misdaadverslaggever Peter R. de Vries slikt de helft van het woord ‘goedenavond’ in.

Wanneer mensen woorden vaak zeggen, spreken ze soms niet alle klanken meer uit. Meestal merk je dat niet, maar wanneer je zo’n woord een paar keer achter elkaar hoort, begint het je wel op te vallen.

Luister maar eens naar Peter R. de Vries, die in [dit filmpje](#) heel vaak ‘goedenavond’ zegt. En daarbij geen enkele keer echt alle klanken helemaal en duidelijk uitspreekt. Het filmpje is gemaakt door de bekende internetkomiek Kakhiel.

Vragen

- 1 Als je niet alle klanken van een woord uitspreekt, wordt wel eens gezegd dat je een woord inslikt. Welk gedeelte van het woord ‘goedenavond’ slikt Peter R. de Vries in?
- 2 In veel dialecten worden sommige klanken vaak ingeslikt. Spreek jij een dialect waarin dat gebeurt? Of ken je een dialect waarin dat gebeurt?
- 3 Wat vind je van het filmpje? Vind je het grappig? Of vind je het overdreven? Leg goed uit waarom je deze mening hebt.
- 4 Zoek op wat ‘broddelen’ is.

Een paar jaar geleden was het programma ‘Oh oh Cherso’ erg populair. Hierin zag je een aantal jongeren feesten in Chersonissos, een vakantieplaats op Kreta. Een van hen was Robert, ook wel bekend als Jokertje. Bekijk [hier](#) een filmpje waarin je Jokertje hoort praten.

- 5 Jokertje is een broddelaar. Kun jij Jokertje goed verstaan? Waarom wel of niet?
- 6 Waar komt Jokertje vandaan, denk je? Hoe hoor je dat?
- 7 Bedenk zelf nog een paar beroemde Nederlanders die broddelen of een dialect spreken.

[> Terug naar de voorpagina](#)

Slechte slogans

Reclameslogans moeten opvallen. Maar sommige slogans zijn zo slecht dat ze mensen weggagen. Voor de allerslechtste slogan is er nu een prijs.

Rick van Velthuyzen, dj bij Radio Veronica, reikte vorige maand [een prijs](#) uit voor de 'slechtste slogan van 2013'. Kandidaten waren onder meer 'Hé, cake je naar mijn gebak?' van bakkerij Van Dam in Nieuw-Beijerland en 'Lekt er wat? Bel dan Ad!' van loodgietersbedrijf Ad van den Elshout uit Kwintsheul.

Uiteindelijk ging Robert Joustra van Joustra Merkenherstel met de eer strijken. Zijn slogan? 'Een deuk van heb-ik-Joustra'. Joustra's reactie: "Dit is supergaaf!"

Vragen

- 1 Wat is de betekenis van het woord 'slogan'?
- 2 De winnaars van de prijs 'de slechtste slogan' zijn blij, terwijl de jury hun slogan eigenlijk juist slecht vindt. Kun je uitleggen waarom de winnaars toch blij zijn?
- 3 Zijn de slogans wel echt slecht? Of is er iets anders aan de hand?
- 4 Er waren meer slogans die kans maakten op de prijs. Kun je bij deze slogans uitleggen waarom ze grappig zijn? Zit er bijvoorbeeld een diepere betekenis in? Of is het een woordgrap?
 - a. De slogan van een groente- en fruitwinkel: 'Power to the pieper'
 - b. De slogan van een timmerbedrijf: 'Jozefs timmerwerken: al meer dan 2000 jaar een begrip'
 - c. De slogan van een aanhangerverhuurbedrijf: 'Kwaliteit die u blijft achtervolgen'
 - d. De slogan van een bakkerij: 'He! Cake je naar mijn gebak?'
- 5 Bedenk zelf een slogan voor je favoriete product (denk aan je telefoon, je kleding of je lievelingseten). Probeer er een leuke woordgrap in te stoppen.

[> Terug naar de voorpagina](#)

Waarom Duits?

Goed Duits leren spreken, waar kun je dat? In Duitsland natuurlijk. Je kunt er zelfs gaan studeren.

Meer dan duizend Nederlanders gingen vorig jaar naar Duitsland om er te studeren. Dat is de helft minder dan het aantal dat naar Spanje trekt. Wel wordt Duitsland steeds populairder. Waarom?

Als je vlot Duits leert spreken, is dat goed voor later. Want Duits staat goed op je cv. Studeren in Duitsland is ook best betaalbaar.

Vragen

1. Wat vind jij van de Duitse taal? Licht je mening duidelijk toe met een goed argument.
2. Zou je zelf in Duitsland willen studeren? Waarom wel of waarom niet?
3. In [dit artikel](#) staan negen redenen om in Duitsland te studeren.
 - a. Welke reden vind jij het belangrijkste? Waarom?
 - b. Welke reden vind jij niet belangrijk? Waarom?
4. Zijn er nog meer landen waar je zou willen studeren? Waarom vind je deze landen juist interessant?
5. Zoek uit welke studies je in Duitsland kunt doen die in Nederland niet bestaan.

[> Terug naar de voorpagina](#)

Suske en Wiske populairst in Nederland

De stripverhalen van *Suske en Wiske* worden in Vlaanderen gemaakt. Toch zijn ze in Nederland populairder.

Per jaar worden er 1,2 miljoen boeken van Suske en Wiske verkocht, waarvan tweederde in Nederland. Heel lang geleden begon de Vlaamse striptekenaar Willy Vandersteen met deze strip in het Antwerpse dialect. Vanaf 1953 verschenen er van elk verhaal twee taalversies: een voor Nederland en een voor Vlaanderen.

Niet alleen de gebruikte taal verschilde soms, ook de namen waren anders. Een voorbeeld: in Nederland had men het over Schabolleke, in Vlaanderen over Schalulleke.

In 1964 schakelde de uitgever over op één versie in het algemeen Nederlands. En ook de namen veranderden een beetje. Sindsdien kennen we de pop van Wiske als Schanulleke.

Vragen

- 1 Heb jij weleens een *Suske en Wiske* gelezen? Zo ja, welke?
- 2 De titels van *Suske en Wiske* zijn vaak een beetje bizar. Kijk eens naar de volgende titels:
 - De kattige kat
 - De zingende zwammen
 - De snorrende snor
 - De gekke gokker
 - a. Wat valt je op aan deze titels?
 - b. Deze titels hebben eigenlijk een bepaalde rijmvorm. Hoe noem je deze vorm?
 - c. Verzin zelf nog een titel voor een vervolgdeel.
- 3 In de stripverhalen van Suske en Wiske komen vaak ouderwetse of gekke woorden voor. Lees [hier](#) de eerste bladzijde van de strip *De tuftuf-club*. Schrijf ten minste vijf woorden op die jij niet kent of nooit zou gebruiken. Wat betekenen deze woorden?
- 4 Sommige mensen vinden dat leerlingen bij het vak Nederlands meer stripboeken moeten lezen, ook voor het examen. Wat vind jij daarvan?

> [Terug naar de voorpagina](#)

Scholierenprijsvraag Nederland Vertaalt

150 euro en een prijzenpakket. Dat kun je winnen bij de vierde editie van de scholierenprijsvraag Nederland Vertaalt.

Kun jij een Engelse songtekst vertalen in goed Nederlands? Of omgekeerd? Doe dan mee aan de scholierenprijsvraag van Nederland Vertaalt.

Er zijn twee vertaalopdrachten: de tekst van *Close To You* van Michael Prins vertalen in het Nederlands, en de Nederlandse songtekst *Bagagedrager* van Gers Pardoel vertalen in het Engels. Je kunt individueel of met de klas deelnemen. De inzendtermijn sluit op woensdag 15 januari 2014.

Meer informatie en de twee teksten vind je bij [Nederland Vertaalt](#).

[> Terug naar de voorpagina](#)

Goenavnd

- 1 Hij spreekt de *de* in goeDEnavond niet uit.
 - 2 In veel dialecten, bijvoorbeeld het Gronings, wordt de *en* aan het einde van een woord vaak ingeslikt. Het woord *slikken* wordt *slik'n*.
 - 3 Eigen antwoord.
 - 4 Iemand die broddelt praat erg slordig en snel en is daardoor vaak slecht te verstaan. Dat is vermoeiend voor de luisteraar. 'Doe even rustig', denkt die, en hij haakt af. Broddelaars weten vaak wel dat ze slecht spreken, maar ze kunnen niet precies uitleggen wat er aan de hand is.
(Bron: <http://www.logopedie.nl/site/vloeiendheidsstoornissen>)
 - 5 Eigen antwoord. (Bijvoorbeeld: Nee, want hij praat snel. Nee, want hij spreekt een dialect. Nee, want hij praat binnensmonds. Nee, want hij lacht veel als hij praat.) Aan leerlingen die zeggen dat ze Jokertje kunnen verstaan, kan gevraagd worden wat hij dan zegt.
 - 6 Jokertje komt uit Den Haag. In Den Haag wordt Haags gesproken. Een aantal kenmerken van het Haags zijn:
 - De ee wordt uitgesproken als ei.
 - De oo wordt uitgesproken als au.
 - De eu wordt uitgesproken als ui.
 - Veel jongeren in Den Haag spreken een bepaalde straattaal, waarbij ze veel modewoorden gebruiken die buitenstaanders niet altijd begrijpen.
 - 7 Eigen antwoord.
-

Slechte slogans

- 1 Een slogan is een korte tekst die wordt gebruikt in bijvoorbeeld reclame of in de politiek. Een ander woord hiervoor is *slagzin*.
 - 2 De winnaars zijn blij omdat ze dankzij deze prijs in de publiciteit komen. Ook al is de prijs 'slecht', het bedrijf krijgt wel degelijk aandacht.
 - 3 Dit antwoord is persoonlijk, maar over het algemeen kan gezegd worden dat deze slogans helemaal niet zo slecht zijn. Ze zijn best goed bedacht en vooral grappig, op een flauwe manier. In sommige gevallen zijn de slogans zo flauw en slecht, dat ze juist daarom grappig en populair worden.
 - 4 a. *Pieper* is een ander woord voor *aardappel*. Dit zinnetje is afgeleid van 'Power to the people', een liedje van John Lennon en dat vaak wordt gebruikt bij protestacties op het gebied van mensenrechten.
b. De naam Jozef verwijst naar de man van Jezus' moeder Maria; volgens de Bijbel was hij timmerman. Jezus werd ongeveer 2000 jaar geleden geboren, en daar verwijst de slogan naar.
c. Blijkbaar is de kwaliteit van deze aanhangers erg goed en zul je er altijd gebruik van blijven maken. Bovendien hangt een aanhanger achter je auto, dus die achtervolgt je automatisch.
d. *Cake* spreek je uit als *keek*. Zo krijg je eigenlijk de zin: 'Hé! Keek je naar mijn cake?'
 - 5 Eigen antwoord.
-

Waarom Duits?

- 1 Eigen antwoord.
- 2 Eigen antwoord.
- 3 Eigen antwoord.
- 4 Eigen antwoord.

- 5 Bijvoorbeeld: Duits recht voor buitenlandse juristen, Mobiliteit & Verkeer, Materiaalwetenschappen, Laserwetenschappen, Energieverzorging.
(Bron: www.studereninaken.nl)
-

Suske en Wiske populairst in Nederland

- 1 Eigen antwoord.
 - 2 a. De titels bestaan allemaal uit een bijvoeglijk naamwoord en een zelfstandig naamwoord. Deze woorden beginnen steeds met dezelfde letter.
b. Dat de woorden in de titel steeds met de dezelfde letter beginnen, noem je **alliteratie**. Dit is een rijmvorm. De titels van *Suske en Wiske* staan hierom bekend.
c. Eigen antwoord.
 - 3 Eigen antwoord. Bijvoorbeeld: *straffe* (goede), *gij* (jij), *gendarme* (agent), *brievenronddrager* (postbode), *landswachter* (agent), *rap geklist* (snel gevangen), *plastron* (stropdas), *plassende regen*
 - 4 Eigen antwoord.
-